

Oslo, den 28. mars 1942.

Krigsoversikt.

Vårens inntreden på den russiske sørfronten vil være signalet til en voldsom oppblussing av krigsoperasjonene over hele verden. - I alle land venter en nå med spenning på disse begivenheter. I de allierte land, kanskje først og fremst i England, er stemningen etterhvert blitt overordentlig opptimistisk, og en må gå ut i fra at Englands ledende menn ikke vil framkalle en slik offensiv opinion om det ikke er meningen at den skal få en utløsning.

Når det gjelder østfronten kan en rekne med at den tyske våroffensiven vil bli fulgt av en like kraftig russisk offensiv, og det er grunn til å tro at de allierte i de kommende måneder også vil kunne gå til lokale motangrep mot japanerne i Stillehavet. Når det derimot gjelder aksjoner i Europa fra engelsk og amerikansk side, må en imidlertid være på det rene med at de i det inneværende år ikke kan få et slikt omfang at de kan kalles offensiver i egentligste forstand.

En kan derimot meget vel vente seg operasjoner av relativt mindre omfang, først og fremst en alliert aksjon for å sikre ishavsveien til Sovjetsamveldet, dvs. overføring av britiske og andre allierte styrker til Murmansk, eventuelt et forsøk på å sette seg fast i det nordligste Norge. Det er åpenbart at for tyskerne står denne mulighet som meget nærliggende. De har i løpet av den siste måneden sendt meget store styrker til Nord-Norge og det blir også meldt at praktisk talt halvparten av den tyske krigsflåten, med slagskipene Tirpitz og Admiral Scheer ligger i Trondhjemsfjorden.

En må dessuten vente en britisk luftoffensiv mot den tyske rustningsindustrien som langt vil overgå alle tidligere angrep, men ut over dette vil de allierte først og fremst måtte konsentrere seg om å forsvare Den nære Orient, og skipsveiene. Når det gjelder vurderingen av krigens gang, må vi ikke glemme perspektivene. Det er både fra engelsk og amerikansk side uttrykkelig slått fast at 1942 helt vil være viet krigsforberedelsene, disse skjer grundig og på lang sikt, og det som oppnås, vil i ikke bli satt på spill ved forhastede aksjoner.

USA har overordentlig stor krigskapasitet, men rustningene er nylig begynt, og de skal ikke bli noe letsindig hastverksarbeid. Programmet er å skape en hær på 10 millioner, som når tiden er inne, skal sendes til frontene, men hittil teller armeen bare 1,7 mill., og i løpet av året vil det være utørrnet ytterligere 1,9 mill., Men dette vil til gjengjeld være førsteklasses tropper med et materiell som langt overgår alle andre armeer. I 1942 vil det således bli produsert 45.000 tanks, men i øyeblikket har USA bare 9 panserdivisjoner. Praktisk talt hele den engelske krigsproduksjon blir nå sendt ut av England, og det foreligger neppe materiell nokk i hjemlandet til en virkelig stor offensiv på fastl.

Også i motstanderens leier venter en seg meget av våroffensiven men denne forventningen er sterkt preget av nervøsitet. Hvert eneste menneske i Tyskland vet at går det dårlig med våren, er krigen redningsløst tapt. De vet at høydepunktet i kraftutfoldelsen forlengst er nådd, og at nye, velutrustede armeer ikke kan stables på benene etter et eventuelt nederlag. En må reknemed at Tyskland enda kan reise en arme på 8-9 millioner mann medreknet de styrker som er bunnet i Tyskland selv, men dette er delvis siste rangs soldater, både når det gjelder utdannelse og moral. Av disse er nå mellom 4-5 millioner bunnet på østfronten, 1 million langs atlantehavskysten og henved en million i Italia, Sør-øst-Europa og Nord-Afrika. Andre nasjoner har henved 1 million på østfronten men det er tvilsomt om de kan skaffes flere fremmede soldater. Dette vil si at Tyskland praktisk talt har brukt opp sine reserver, og at de tap som de heretter vil lide på østfronten ikke kan erstattes uten at de avgjørende svekker seg på andre fronter.

Når det gjelder krigsmateriell står tyskerne fremdeles godt rustet, men krigsproduksjonen er ikke helt istand til å er-

statte tapene og det er derfor oppstatt en alminnelig reduskjon av materiellets kvalitet. I luften er aksemaktene helt unnderlegne, og det kan neppe være tvil om at dette i det lange løp vil være deres svakhet.

Forberedelsene til den store vår-offensiven har ikke gått etter planen. Tyskerne har allerede i vinter vært nødt til å sende reservestyrker til fronten, kommunikasjonene har i stor utstrekning sviktet og forsøkene på å sikre seg nye tropper fra andre land har møtt store vanskeligheter. Fra Italia har tyskerne fått løfte om 300 000 mann, medreknet de 100 000 som allerede befinner seg ved fronten. Men Bulgaria har svart nei, fordi landet allerede nå befinner seg på randen av borgerkrig. I aksevevnlike bulgarske kretser gjøres det riktignok forsøk på å skape en anti-tyrkisk stemning; en bakgrunn for en nasjonal krig med Tyrkiet, og det er ikke helt utelukket at dette kan lykkes.

Av større betydning er imidlertid den voksende misnøyen i Romania og den tilspissende Ungarsk-Rumenske konflikten. Det gjør seg en sterk krigstretthet gjellende, og to av det tidligere Romanias ledende politikere, Maniu og Bratinau, ledere for bondepartiet og det liberale partiet, som ved valgene samlet praktisk talt samtlige stemmer, har sendt en oppfordring til statssjefen om straks å innstille kampen for Tysklands sak, og heller konsentrere seg om å gjenopprette Romanias gamle grenser. Den rumenske utenriksminister har offentlig angrepet Ungarn meget sterkt, og liknende angrep kan høres praktisk talt hver dag i den rumenske kringkasteren. Situasjonen er saviddt tilspisset at den ungarske regjering har måttet svare på de tyske kravene om flere soldater, at før forholdet til Romania er brakt i orden, trenger Ungarn alle sine tropper til forsvar av sine grenser.

Disse komplikasjoner i Sør-øst Eruropa har hemmet forberedelsene for den tyske aksjonen i det østlige Middelhav, men en må likevill gå ut fra at den er nær forestående. Ting tyder på at tyskerne virkelig forbereder et angrep på Tyrkia, den tyrkiske arme er i alarmberedskap og store amerikanske våpenforsendelser er kommet fram i løpet av den siste månedene. En venter at situasjonen vil være mer avklart etter von Papens besøk i Berlin.

Det rimeligste er vel at offensiven mot Den nre Orient vil arte seg som et kraftig slag mot Egypt, samtidig fra Libya og fra Hellas. Det har i det siste vært de allierte som har hatt initiativet i Nord-Afrika, og de har hatt atskillig framgang i Sør-Libya, men en må likevill gå ut i fra at aksemaktenes framstøt vil komme til å bli overordentlig kraftig. Det meldes at aksemaktenes tap av krigsskip, transportskip og fly har vært overordentlig store, 40 000 mann er gått til bunns på veien over Middelhavet. Alt i alt må en kunne gå ut fra at de allierte vil kunne stå imot selv det kraftigste angrep, selv om de kanskje må regne med en del motgang.

Østfronten.

Den russiske vinteroffensiven har nå vært i 3 ½ måned, og dens resultater er meget bemerkelsesverdige, forholdene tatt i betraktning. Russerne hevder selv at det ikke har vært noen offensiv i egentligste forstand, det som er skjedd, er at tyskerne ble stanset like foran sine avgjørende mål og siden ikke har fått et øyeblikks fred. I løpet av vinteren ville et gjennombrudd av de tyske linjene under ingen omstendigheter vært mulig, men russerne har klart å gjenerobre et område på 282 000 kvkm. dvs. nesten like stort som Norge. Den russiske framrykningen har på enkelte steder gått meget langt, 400 km. i Tula avsnittet, og 200-km. i valdai-avsnittet og ved Dnjepr-buen. Men ved de avgjørende tyske støttepunktene har framgangen vært liten, og tyskerne står framdeles i Gajatsk, 160 km. fra Moskva.

Vinterkrigen har ikke artet seg som store materialslag, men en rekner med at tyskerne har hatt trekvart million falne, og at praktisk talt hele den reservearmeen som Hitler skulde holde i beredskap til vår-offensiven, er sendt til fronten, ialt ca. 2 millioner mann, og det vil

var virkelig for tyskerne å mønstre den materielle og moralske styrke som skal til for et virkelig gjennombrudd til våren.

Russernes tap har vært overordentlig små i løpet av vinteren, og reservene er imponerende. Like bak fronten står nå armeer som går opp i flere millioner mann, og lenger øst, ved Don og Volga, står andre millionarmerer under kommando av Budjenny og Vorosjilov. I Sibir blir ytterligere millioner utdannet. Den russiske krigsproduksjon er, tross tapene av viktige industricentra, større enn før krigen, og når det gjelder hjelpen fra de allierte, har den britiske landsorganisasjons formann, Citrine, opplyst at bare fra England er det sendt materiell nokk til å utruste en armé som er tre ganger så stor som den britiske hjemmearmeen, dvs. 4,5 millioner mann. Til tross for dette gjør en rettst i å rekne med at russerne igjen kan få alvorlig motgang på enkelte avsnitt, men alt taler imidlertid for at det etter en tid vil bli den russiske armeen som kommer til å dominere "vår offensiven".

Det er minst en måned til denne offensiven skulle sette inn, men det er en mulighet for at tyskerne kan bli tvunget til å ta den far de ønsker. Den russiske oppmarsjen er kommet atskillig lenger enn den tyske, som har langt alvorligere transportvanskeligheter å kjempe mot. Det tyske hovedstøttepunktet Charkov trues nå med å bli avskåret gjennom de russiske angrepene på Poltava, og også på Krim er situasjonen farlig etter at russerne har landsatt store forsterkninger. Store tyske forsterkninger er sendt til "sekken" vest for Moskva, som stadig snøres tettere til. I alt 200 000 tyskere trues her med å bli omringet. Samtidig lukker også mindre ringer seg omkring Vjasma og Rsjev, og Gsjatsk skal allerede være fullstendig omringet. I Støraja-Russa-avsnittet blir den tyske motstanden stadig svakere.

På finskefronten har det vært praktisk talt stille i de to siste månedene, og det er tydelig at finnenes offensive kraft er totalt brutt. Det er ingen tvil om at det er sterke konflikter i Finland, men det låter til at de dominerende finske kretser har et fortvilet håp om at den tyske varoffensiven skal vise seg å bli avgjørende. Har situasjonen ikke bedret seg til sommeren, må en imidlertid vente et fullstendig indre sammenbrudd. Det fjerne Østen.

Stillehavskrigenes første fase er over. Japanerne har nå utnyttet overraskelsesmomentet fullt ut, og blir stilt overfor sine første store vanskeligheter. En kan nå vente en mellomperiode med seire og tap for begge parter før den egentlige styrkeprøven inntreffer, og en kan i hvert fall gå ut i fra at japanernes sensasjonelle seire er forbi. Japanernes tap har vært meget alvorlige, og beherskelsen av det område de har erobret, stiller meget store krav, samtidig som de allierte har fått fram meget store forsterkninger.

Det viktigste for Japan er nå å forhindre at Australia blir oppmarsjområdet for de alliertes motoffensiv, og en må gå ut i fra at de vil sette inn hele sin styrke for å oppnå dette. Det er overordentlig sannsynlig at en landgang i Australia vil lykkes, men det er like usannsynlig at en fullstendig erobring vil kunne gjennomføres. Den nyutnevnte øverstkommanderende for Australia, general Mac Arthur, har i en tale kommet med meget opptimistiske uttalelser. Oppgaven er nå, uttalte han, ikke bare å slå tilbake alle angrep på Australia, men også straks å innlede motoffensiven. Med dette sikter han sikkert til fly- og flåteoperasjoner på Japansk-okkupert område og forstyrrelsesangrep på japansk skipsfart. Noen landgangsoperasjoner på okkupert område kommer ikke på tale på lang tid.

Det er allerede nå kommet et nytt offensivt preg over kampene nord for Australia, og flere japanske innvasjonsflåter er blitt kvalt i fødselen. Oppgavene over de japanske tapene i området omkring New Guinea er temmelig usikre, men det ser ut som om 18 japanske krigsskip, derav 5 kryssere, er blitt senket i disse farvann i løpet av den siste uken, desuten minst 40 transportskip med mellom 50 - 100 tusen soldater ombord. I kampene på selve New Guinea har japanerne hittil hatt liten fremgang, till tross for at de er overlegne i antall. Fra Merope rykker de nå fram igjen.

nom-vanskelig terreng mot hovedstaden Port Moresby, men de står fremdeles 250 km. fra byen.

På alle de nederlandske øyene, Sumatra, Java, Borneo og Celebes blir det fremdeles kjempet. På Filippinerne har general Wainwright avslått et japansk ultimatum om overgivelse, og det ser ut som om en omfattende japansk offensiv er under forberedelse. De amerikanske stillingene har vært utsatt for voldsomme luftangrep. På øya Mindanao har amerikanske og filippinske styrker hatt noen framgang. I Burma har det i den siste uken vært små forandringer i situasjonen. Japanerne har ytterligere sikret kontrollen over Burmas sørkyst, og de rykker nå langsomt nordover mot Mandalay langs Irrawaddys og Sittangs dalfører. De står nå henholdsvis foran byene Prome og Toungoo, hvor de også møter betydelige kinesiske styrker som står under kommando av Tsjang Kai-sjeks generalstabschef, den amerikanske general Stillwell. Lenger nord raser kampene fremdeles innenfor Thailandens grenser. Det er ennå ikke blitt meldt noe om japanske aksjoner vestover mot India.

vVv

Lærerne.

290 lærere fra Oslo og omegn er arrestert og ført til Grini. Det vil altså si det samme som at tyskerne har overtatt "lærersaken". Før lærernes ankomst var det overfylt på Grini. 60 mann i et rum, 4 køier over hverandre. De første netter fikk fangene lov til å ligge for ulaste dørrer, så de kunne komme ut om natten, men det ble slutt etter 2 uker. Siden har dørene vært låst og fangene er henvist til å bruke bøtter. Luften som før var tett, er nu nesten ikke til å puste i.

Den 20 mars ble arrestasjoner av lærere foretatt over hele landet. (ca. 1000). Det påstås at det samfunnsnyttige arbeide de settes til, består i veiarbeid for tyskerne.

I Trondheim var det 94 % i folkeskolen og 96 % i den høyere skole som nektet å melde seg inn i lærersambandet. I bygdene i Trøndelag er det på samme måten 100 % eller meget nær. Fra Trondheim og Strinda ble 30 lærere utskrevet til pliktarbeid, de ble sendt til det værste sted som kunne finnes, nemlig til tyskernes anlegg på Ørlandet. Brakkene derute er helt beryktet, ikke minst for alle tyveriene. Lærerne ble til og med puttet inn i hver sin brakke, så de ikke skulde ha fordel av å få bo samlet. Ørlandet er et værhardt sted, hvor det stadig blaser, og det er synn på lærerne.

Det sies at skolene skal åpne etter påske med de lærere som har underskrevet erklaring om at de er medlemmer av lærersambandet, det vil si med N-S lærere. Da det givetvis ikke blir mange og foreldrene selvsagt ikke vil la sine barn undervise av dem, akter N.S. å stenge en rekke skoler. Således er planen med hensyn til gymnasiene, at Eidsvoll Landsgymnas hvor det sitter en beryktet nazi-reaktor, skal holdes åpent for N.S. medlemmer, og alle andre gymnasier skal stenges.

Det er blitt gjort forsøk på å skaffe endel lærere i all hast. Lærerskolen på Koppang hadde 17 elever, enda skolen ikke forlangte opptagelsesprøve og de fleste elever manglet de mest elementære kunnskaper. Morgenandakten er høytlesning av "Quisling" har sagt det" med hirasang.

vVv

Ungdomstjenesten.

Det meldes om liten tilslutning til ungdomstjenesten. I Gjøvik møtte det således 19, hvorav 9 fortsatte. I Sør-Fron møtte det 6 hvorav bare 4 fortsatte. De første undervisningstimene bestod i å lære den "store og lille nazihilsen". Etterpå hadde de undervisning i salongrifte. Tilslutt tok "læreren" fram endel "illegale" aviser og spurte smaguttene: "disse kjenner dere vel?" På denne måte vilde han utfritte guttene. Slik skal "den nye tids ungdom oppdras". -

vVv

KIRKELIVET: I de fleste kirker i vårt land bragte presten den 22. mars følgende hilsen til menigheten: "Det er idag Maria Budskapsdag, søndagen som minner oss om at Maria var utvalgt av Gud til å bli Jesu mor, Uddiange ham ved den høyestes kraft og føde ham til verden. Til enkle og jevne foreldre betrodde Gud sin egen sønn fra evighet og lot dem for barnet Jesus være i guds sted. Også heri så vi som kristne en stadfestelse av at grunnforholdet mellom foreldre og barn er en guds skaperordning, et gudsbestemt forhold som består ubrytelig og hellig for alle hjem. I det kristne samfund får dette grunnforhold sin stadige kunngjøring gjennom den hellige dåp, hvorved barnet er blitt et guds barn og en arving til det evige liv, og foreldre og faddere er pålagt og har sagt ja til at barnet skal opdrages i den kristne forsakelse og tro. Så har da foreldre av gud fått en rett til og en myndighet over sine barn som ingen kan ta fra dem, så lenge de øver denne rett og myndighet etter det av gud gitte oppdrag. "I foreldremyndigheten," sier Luther, "har all amen myndighet sin rot". I samsvar med dette heter det i vår skolelovs første paragraf at skolens formål er å hjelpe til og gi barna en kristelig og moralsk oppdragelse, og kirken har å våke over at dette skjer, og selv gjennom sine organer å bidra til det. Den som vil forsøke å tvinge barna ut av foreldrenes ansvarshånd og bryte hjemmets guddommelige rett han ville med det samme tvinge foreldrene til den ytterste samvittighetshandling. I alt dette står kirken og den kristne skole og foreldrene ubrytelig bundet av samvittighet og guds befaling. Kirken kan således ikke uten videre overlate ^{ansvaret} folkets oppdragelse til staten. For oppdragelsen inngår som en meget vesentlig del av guds vilje og lov som kirken har det gudgitte kall å forkynde klart å påtale brudd på. En stat som er utgått fra et kristent folk, som tilfellet er hos oss hvor grunnlovens § 2 forplikter staten overfor den kristne religion og den evangeliske lutherske kirke, plikter å høre på kirkens kritikk og advarsler når den utfører sitt kall som evangeliets og guds buds vokter. For våre biskopper så seg nødt til å nedlegge sine embeder, har de i anledning av loven om tvungen ungdomstjeneste klart sagt fra til statmyndighetene om disse for kirken så uoppgivelige synsmåter. Som kirkens og menighetens tjener, forkynder av guds ord og forvalter av sakramentene har jeg idag lagt dette fram for dere, idet jeg samtidig erklærer at min forsatte forblivende i min nuværende prestestilling er avhengig av at kirkens synsmåter, her og i andre forhold som idag er omtvistet, blir respektert.

"Guds ord det er vårt arvegods" synges.

Opposisjonens resultater. Alle prester i Oslo bispedømme, med unntagelse av de få NS prestene, sendte lørdag 21. ds. følgende henvendelse til kirke departementet: "Som prester har vi tidligere sendt departementet vår erklæring om solidaritet med vår biskop og med det biskoppene er gått inn for, med særlig henblikk på statens inngrep i kirkens rett til å bestemme over sine gudstjenester og den tvungne deltagelse i NSUF's ungdomstjeneste. Vi er blitt bekjent med at vår biskop dr. theol. Eivind Berggrav fortsatt er stillet under politiopsyn og er pålagt daglig meldeplikt for politiet. Denne uverdige og saklig ubegrunnede behandling av en kirkens tjener har vakt pinlig opsikt og stigende uro i menigheten. Vi ser dette inngrep overfor biskop Berggrav i sammenheng med at han har hevdet kirkens og samvittighetens rett. Vi prester i Oslo bispedømme kjenner det derfor som vår plikt å med dele departementet at det vil være uforenlig med vår samvittighet å bli stående i våre prestestillinger, hvis ikke kirkens synsmåter blir respektert". So svar på denne henvendelse blev biskoppens politiopsyn og meldeplikt opphevet lørdag aften klokken 21.30.

vVv

De evangeliske prester i Tyskland. Etter opgave fra sikre kilder er ca. 25%

av det samlede antall tyske evangeliske prester falt ved fronten i Russland.

vVv

Norges Rederforbund. I anledning av de lokkende tilbud om å seile under japansk flagg, som er utsendt til norske skipsførere fra "redere tilsluttet Norges Rederforbund", kan det være av interesse å minne om at der allerede ifjor gikk ut meddelelse til alle medlemmer av Rederforbundet om at foreningen var oppløst. Siden har skipsrederne intet hørt. Norges Rederforbund eksisterer således ikke. At NS bevisat prøver å narre folk ved å utsende oprop i oppløste foreningers navn er derfor bare et nytt bevis på den blanke frekkhet og skamløse løgnaktighet som er dette partis eneste våpen ved siden av forrederi og terror.

Kampen om den norske handelstonnage. I de bevegede juledagene 1940, når Frankrike kapitulerte, lå det endel norske handelsskip i franske havner. Disse skipene har Frankrike beslaglagt og de har hele tiden siden gått under fransk flagg. — Eierne av disse skipene ble den 27. ds. kaldt inn til det tyske gestapo for å underskrive en erklæring om og en tilbakekallelseordre, slik at disse skipene skulde gå i "norsk" tjeneste. Tonnasjemengden er like stor for Frankrike som for Tyskland og drakampen mellom disse skal det være morsomt å se resultatet av.

Skipsrederne E. Engelson, K. Kloster, G. van Erpocum og Alf Torgersen blev arrestert fordi de ikke ville undertegne noen slik erklæring. Hvordan det går med de øvrige er usikkert.

vVv

NS og bedriftene.

NS har sendt sjefene for de største bedrifter med tyske interesser i Norge, bl.a. Norsk Hydro, AEG og Siemens, en meget skarp skrivelse hvori de forlanger at de skal gå inn i NS. Generaldirektør Eriksen i Hydro og direktør Janicke i AEG har blankt avslått. Direktør F. Heyerdahl i Siemens teller etter sigende ennå på kniappene.

vVv

Kunstnersamband.

Alle kunstnere i de forskjellige kunstarter skal nå tvinges inn i samband. Vil de ikke være medlem, får musikere, sangere, skuespillere ikke opptre offentlig, og malere og billedhuggere får ikke utstille. Kunstnerne er imidlertid fast besluttet på å slutte op om lærerne og vil som dem sende inn en enslydende skriftlig meddelelse om at de ikke kan gå inn i sambandet.

vVv

Pinselsutdanning.

Unge hirdgutter blir nå sendt til Tyskland for å utdannes i alleslags pinselsmetoder. Kursene de gjennomgår er ganske korte, det later til at NS ungdommen har lett opfattelsesevne på området, og endel av dem er allerede kommet tilbake og er i full virksomhet med å anvende metodene på sine egne landsmenn.

I samme forbindelse vil en ennå engang nevne de i det "norske" politi som en har sikre beviser for å ha påtatt fanger omkapp med Gestapo nemlig: Donnum, Thorhus, Helse, Toftegård og Rød. En særlig avskyelig type er den tidlige skraphandler og pinsevev Donnum, som nu har kastet sin religiøse maske og gått inn for bøddelhåndverket.

Desverre har vi nu fått rapport om to nye misdeere innen politiet. Det er konstabel Lindvik fra Gudbrandsdalen og sjefen for det hemmelige NS politi, Gard Holtskog. Den sistnevnte viste tidlig inter

... for forbrytelser og blodsutgytelser, idet han allerede som ung medisinisk student assisterte ved kriminelle forsterforandringer. Som følge herav ble han bortvist fra det medisinske studium, men fikk merkelig nok adgang til å studere juss ved Universitetet. Han slår sine fanger ned under forhørene og opptrer med en brutalitet som har brakt selv NS-medlemmene innen hans korps til å reagere. Innen NS har denne mann avansert raskt på grunn av disse karakteregenskaper, han er bl.a. styremedlem av Nationalteatret.

vVv

Cigarettrasjoneringen.

En av grunnene til den nye cigarettrasjoneringen er tyskernes nye forlangender. Ialt har Reichskommissariat i løpet av kort tid forlangt over 1 million sigaretter og agter vist å fortsette med sine rekvireringer.

vVv

Flere tyske fly

... har i den siste tid faldt ned i Norge uten at vi riktig vet grunnene hertil. For en tid siden styrtet 2 fly i Hallingdal og like etter 1 ved Spirillen. Mandag 23. ds. styrtet et tysk fly ned ved Høvik, straks etter at det hadde gått op fra Fornebo. I det siste tilfelle omkom ialt 13 personer, hvorav 6 officerer som skulde på permisjon til Tyskland.

vVv

Som bekjendt må trikken i Drammen st. nse for tyske soldater selv om den er fullt besatt. Forleden dag skulde fire tyske soldater på trikken ved gamle kirkeplass. Trikken var full, og ingen viste tegn til å forlate sin plass til fordel for tyskerne. Da en av dem brølte: "Aussteigen für die deutsche Wehrmacht", forlot alle trikken indtatt 2 tyskertøser.

vVv

Danmark. Tilstandene er fremdeles idylliske i Danmark forsåvidt som der fortsatt er varer i butikkene og nok av kjøtt og fleisk. Dette er så meget merkeligere som jo rasjonene nå er ganske betraktelig nedsatt i Tyskland. Men Danmark skal øyensynlig fremdeles være Hitlers knapphullsblomst, eller som Churchill uttrykker det: "Lystmordernes lille kanarifugl".

vVv

Sist søndag fikk tyskere og NS-medlemmer gjennom radio høre det store "verk" om forrederen Vidkun Quisling, det som forfatteren Eyvind Møhle betitler "En fører finner sitt folk". Foruten musikkledsagelse, et talekor av hird og diverse utdrag fra kjendte nordmenns taler i radio, medvirker 27 enkeltpersoner som samtlige er medlemmer av NS. Blandt disse finnes f.eks. Hilda Fredriksen, Karin Meyer Salleg, Jens Hetland, Idar Tranar, Carsten Ørner, Barclay Nitter, Martin Gisti, Jens Holstad, Trøge Swensen, Fritz Ihlen, forfatteren Møhle selv og hans hjelpe-scen setter Adolf Egeberg.

vVv

Det var bare 2 aftener sporveien i Oslo stoppet for klokken 20 om ettermiddagen. Grunnen var den at tyskerne ga både elektrisitetsverkets chef Bårnholdt og sporveiens chef nazisten Kielland en alvorlig reprimande og forlangte trafikken gjenoptatt til klokken 23.

vVv

I NS kretser pekes der på at de nye departementssjefer beskjedent nøier seg med de samme 18.000 kr. i gasje som de lovlige statsråder fikk i gasje. Det er imidlertid nu fra NS hold sivet ut at quislingmini-

større foruten denne fasadegasje beregner seg et tillegg på hver 30.000 kr. som ikke opføres som gasje men på en konto i skyggen som kalles representasjon. "Ministerpresidenten" har en gasje på 20.000 kr. om måneden. Desuten har alle ministre fri fortering hos Vinmonopolet.

vVv

Ull, aluminium, synåler. For at "de best utstyrte soldater i verden" ikke skuld omkomme av frost blev der nylig i Tyskland foretatt en innsamling av ulltøi blandt civilbefolkningen, "av gigantiske dimensjoner" (mindre kunde naturligvis ikke gjøre det). Når man tenker over hvad der kommer inn ved en slik innsamling, lutter uensartede ting, som altsammen må efterses og repareres, går det først op for en, hvor smått stoll det må vere med soldatene, tiltross for alt hvad tyskerne har stjålet av uniformer, tøy og utstyr i alle de okkuperte land. Når soldatene, som selvsagt i allt skal begunstiges har det slik, hvordan ser det da ut på hjemmfronten? Civilbefolkningen ribbes raskt for det lille de har igjen. Bare de siste par måneder har hjemmene først måttet ut med hvad de har av ulltøy, dernest med alle aluminiumkjeler og kar. Dette siste er så meget mere påfallene som Tyskland meddele i en artikkel om aluminium i Aftenposten 21/3: "I mange år blev der innført så meget fra de bauxitrike land (bauxit: råstoff for aluminium) utover det daglige behov, at Tyskland ved begynnelsen av denne krig var forsynt med et rikelig forråd, som hadde kunnet bære også en langvarig stans av tilførselene. Men den forandrede politiske situasjon iadg, lar råstoffsituasjonen fremtre som sikret ..." Hvorfor da samle inn alt det gamle skramlet? Er det for å sette nye tiltak igang og avhjelp arbeidsløsheten? -- Symptomatisk er også følgende: Den kjente svenske symaskin Husquarna, som alltid har fått sine synåler fabrikkert i Tyskland, fikk for en måned siden beskjed om at synåler ikke lenger kunde produseres. Alle krefter måtte settes inn for rustningsindustrien. -- Det kan se ut som en ubetydelighet at fabrikkasjonen av symaskinnåler stoppes, men netop en slik liten detalj viser, hvordan civilbefolkningens liv er satt helt ut av betraktning. Hva betyr det ikke for hvert hjem og dermed for hele statshusholdningen, at nåler ikke kan skaffes, at de få plagg barn og voksne har igjen, ikke kan repareres? Det kan ikke feile at det nå snart må briste for hele det tyske folk.

vVv

Universitetet.

På den trykte liste over de for vårsemestret 1942 utdelte studentstipendier leter en iorgjeves etter statens faste bidrag på kr 10.000 pr. semester. Disse penger har de av Skrancke ihøst innsatte særutvalg bevilget seg selv, som regel med 500. kr. pr. semester. -- Av de realstuderendes særutvalg har således formannen Skundberg og de to medlemmer Brynildsen og frk. Dahnsen fått 500 kr. hver, uten at det kan sies å skjette sine Studier og sine plikter som medlemmer av særutvalget med iver og interesse. Skundberg hevet sine 500 kr. ved semesterets begynnelse og reiste straks tilbake til Gjøvik, hvor han har fått en stilling i ligningsvesenet. Brynildsen som ble immatrikulert en hel uke før han utnevntes til medlem av særutvalget, har sluttet studiet og overtatt en stilling på Lillestrøm, og frk. Dahnsen, som har artium på engelsklinjen uten tilleggsprøve i realfag, er ansatt i Forsyningsdepartementet.